

เลเพลาดพาด

(ตอน 2)

☐ ขุนศิลปกิจพิทักษ์

ต่วนกู - เต็งกู

คำ Tuanku (อ่านต่วนกู) เป็นคำใช้เรียก
ขานเจ้าผู้ครองรัฐอยู่ (Ruling Prince) เทียบได้
กับ My Lord, Your Highness หรือ His
Highness (เทียบกับไทยเป็น ฝ่าพระบาท หรือ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว) และใช้เรียก
ขานพระชายา (หากเป็นเจ้า ไม่ใช่คนสามัญ) กับ
ใช้เป็นคำขานรับ เทียบได้กับ Sire หรือ Sir
(เทียบกับไทยได้แก่ พระเพคะ, เพคะ (พระ-
พุทธเจ้าข้า) และใช้เป็นคำแสดงศักดิ์นำหน้าชื่อ
ของเจ้าผู้ครองรัฐ เช่น His Highness Tuanku
Sir Abdul Rahman อภิเษกผู้ครองรัฐนะศรีเซิมบิลัน
และได้ดำรงตำแหน่ง Yang di-Pertuan Agong
(พระราชาธิบดี) องค์แรกของมาเลเซีย

คำ Tenku (อ่านเต็งกู - บางที่อ่านเป็น
Tunku อ่าน ตุนกู - ไม่ใคร่จะใช้กันนัก) และคำ
Tengku (อ่าน เต็งกู) เป็นคำแสดงศักดิ์ของเจ้า ใช้
เป็นคำนำหน้าชื่อ คำทั้งสองมีความหมายและ

การใช้เหมือนกัน ผิดกันแต่ความนิยมตามท้องถิ่น
ที่ เช่นรัฐไทรบุรีนิยมใช้ Tenku ส่วนที่อื่นนิยม
ใช้ Tengku เช่น Tenku Abdul Rahman หรือ
จะว่า Tengku Abdul Rahman ก็ได้ (อักษร T
ในคำนั้นเป็นสระเออะ ไม่ใช่สระเอะ หรือสระเออ)
จะไม่ใช้กับคนสามัญ

คำ Tun เป็นคำแสดงบรรดาศักดิ์ ซึ่งแต่งตั้งแก่คนสามัญ ไม่ใช่เจ้า คำ Tun (อ่านว่า ตุน
ไม่ใช่ ตัน) พอดีจะเทียบกับทางไทยแต่ก่อนได้กับ
พระ-พระยา ใช้เป็นคำนำหน้าชื่อ เช่น ดุนอับดุล
ราชา (Tun Abdul Ragak) นายกรัฐมนตรีมาเล-
เซียในปัจจุบันนี้ มีข้าราชการไทยผู้หนึ่งขณะ
ดำรงตำแหน่งทางราชการอยู่นั้น รัฐบาลมาเลเซีย
ให้เกียรติแต่งตั้งให้เป็น Tun คือ ดุนถนัด กอนันต์
กราวที่อดีตนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย ไป
เยี่ยมประเทศมาเลเซีย เป็นทางราชการ บรรดาศักดิ์
หนังสือพิมพ์ภาษามลายูในมาเลเซีย ใช้คำว่า Tun

นำหน้าชื่อของอดีตนายกรัฐมนตรี ผู้เป็นอาคัน-
ตุกะทุกครั้ง เมื่อระบุนามของท่าน คำ Tun ในที่
นั้นพอเทียบกับทางไทยได้แก่คำ “เจ้าคุณ” หรือ
“ท่านเจ้าคุณ” เป็นการใช้เพื่อยกย่องเชิดชูให้สม
กับตำแหน่ง เพราะผู้นั้นมิได้รับแต่งตั้งจากทางการ
มาเลย

คำ Datok เป็นการแสดงบรรดาศักดิ์ ซึ่ง
สุลต่านแต่งตั้งบุคคลสามัญ ไม่ใช่เจ้า พอจะเทียบ
กับทางไทยแต่ก่อนได้กับ ขุน-หลวง ต่อมาเมื่อ
รัฐต่างๆ รวมกันเป็น สหพันธ์ (Persekutuan) มี
รัฐบาลกลาง มีตำแหน่งพระราชาธิบดี (Yang Di-
Pertuan Agong) มีอำนาจแต่งตั้งบรรดาศักดิ์ให้แก่
ข้าราชการหรือบุคคลภายนอกเป็น Datok ได้ทำ-
นองเดียวกับสุลต่านของรัฐ แต่เรียกเสียใหม่ว่า
Tan Seri (ท่านสะรี) มีเกียรติเสมอกันกับ Datok
เป็นคำแสดงบรรดาศักดิ์ที่เพิ่งบัญญัติขึ้นใหม่ ภาย
หลังที่มีตำแหน่งพระราชาธิบดีแล้ว

ท่านกงสุลมาเลเซีย ซึ่งประจำอยู่ที่สงขลา
มีบรรดาศักดิ์เป็น Datok มีชื่อว่า Datok Abdullah
(ตาโตะอับลัด๊ะ)

เมื่ออดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของ
มาเลเซียผู้หนึ่ง ท่านมีเชื้อชาติเป็นจีน ได้รับแต่งตั้ง
บรรดาศักดิ์เป็น Tan Seri มีชื่อว่า Tan Seri

Tan Sewsin (ท่านสะรีตันชีวซัน ท่านเป็นคน
แซ่ตัน ชื่อ ชิวซัน)

คำว่า Datok ที่ใช้เป็นอย่างอื่น ได้เคยกล่าวไว้
ในที่อื่นแล้ว

คำ Nik หรือ nek (อ่านว่า นิ หรือ เนะ)
เป็นคำแสดงเกียรติ ใช้เป็นคำนำหน้าชื่อ แสดง
ว่าเป็นผู้สืบเชื้อสายมาจากขุนนางชั้นสูง (แต่ใน
รัฐกลันตัน เคยใช้เป็นบรรดาศักดิ์แต่งตั้งให้คนสา-
มัญ) เช่น Nik Husaain

คำ Wan (อ่านว่า วัน-เป็นคำมลายูบังเอิญ
ไปพ้องกับพยางค์ Wau ภาษาตันสกฤตใช้เป็น
ปัจจัย) เป็นคำยกย่องแสดงเกียรติ ใช้เป็นคำนำ
หน้าชื่อผู้สืบเชื้อสายขุนนางชั้นสูง แต่ต่ำกว่า นิ
(nik) เช่น Wan Muhammad Nur เปลี่ยนเป็น
ชื่อไทยว่า นายวันมะนอร์ ผู้หญิงก็ใช้ เช่น Wan
Kelembak

คำ Cek (อ่านว่า เจ๊ะ) ใช้เป็นคำยกย่อง
นำหน้าชื่อผู้ที่มีตระกูล แต่ผู้สืบเชื้อสาย เช่น Cek
Mahamut เดียงถิ่นตานีว่า เจ๊ะมุ ใช้เป็นไทยว่า
นายเจ๊ะหม ยุก่อนคนสามัญทั่วไปนั้นไม่มีคำนำ
หน้าชื่อ เมื่อเรียกขานก็ระบุชื่อตัวที่เดียว หาก
เมื่อแสดงความรักสนิทสนม และเคารพนับถือ ก็
นิยมใช้คำแสดงเกียรตินำหน้า ตามที่เหมาะสม

กับวัย เช่น ใช้คำ Abang, Kakak (บางทีย่อเป็น Bang, Kak) Adek, Pak long, Pakeu, Mak long, Maceik, Tok, Token ฯลฯ

คำ Cek มาจากคำ Encek เป็นคำสุภาพ เป็นบุรุษสรรพนามที่สอง บัคนิยมใช้ Encek เป็นคำนำหน้าชื่อบุคคลทั่วไปที่เป็นชาย ส่วนหญิงนั้นนิยมใช้ Cek แต่ Encek (อ่านว่า เอ็น-เจ๊ะ) มักใช้กันว่า Incek (อินเจ๊ะ) มากกว่า เช่น Incek Sulaiman bin Mustapha, Cek Nur-aini binti Haji Saleh

แต่ในรัฐสิงคโปร์ ซึ่งเป็นสาธารณรัฐ (Rapublik) ใช้คำนำหน้าชื่อชายว่า Saudara ชื่อหญิงว่า Saudari ทั้งสองคำนั้นแปลว่า พี่หรือน้อง คำ Saudara คำสันสกฤตอาจมาจาก สุธรร แปลว่า ร่วมท้อง, ร่วมกรรม หรือมาจาก สุธรร (udara แปลว่า อากาศ) แปลว่า ร่วมอากาศ คือ ร่วมอากาศในกรรมมารดาเดียวกัน คำ Saudari เกิดจาก Sandara เปลี่ยนเสียงท้าย อาร์ เป็น อี เพื่อแสดงว่าเป็นหญิง เทียบ กุมาร-เด็กชาย กุมารี-เด็กหญิง การที่ในสิงคโปร์ใช้คำนำหน้า เช่นนั้น เพื่อแสดงความเท่าเทียมกันในศักดิ์ศรี และเพื่อความสนิทสนมว่าเป็นพี่น้องกัน เป็นการส่งเสริมสามัคคี

คำ Mek (อ่านว่า เมะ แต่เพี้ยนเป็น เมะ) เป็นคำใช้นำหน้าชื่อหญิงสาว (ยังไม่เคยสมรส) ที่เป็นบุตรของผู้ที่มีตระกูลในสมัยก่อน และใช้กันในถิ่นธานี และตอนเหนือของมาเลเซีย ต่อมาใช้กันทั่วไป ไม่ว่าหญิงคนใดจะมีเรือนแล้วหรือไม่ก็ตาม คำ เมะ นี้ชาวไทยพุทธมักคิดในแง่อกุศลว่าเป็นหญิงผู้มีความประพฤติทราม คนไทยพุทธบางคนใช้ว่า อีเมะ ไปเลย เพราะคิดเช่นนั้น

คำ Mek นี้เข้าใจว่าเป็นคำไทย คือคำ 'แม่' มลายูรับไปใช้ออกเสียงเพี้ยนไป คำ "แม่" ในยุคก่อนใช้เป็นคำนำหน้าชื่อหญิงสาว ผู้เป็นบุตรผู้ที่มีตระกูลหรือขุนนาง ต่อมาก็นำมาใช้กับชื่อผู้หญิงทั่วๆ ไปที่สุภาพ

เช่น ใช้ว่า Mek Melor, Mek Halimah

คำว่า Ku (อ่านว่า กู) เป็นคำใช้นำหน้าชื่อผู้สืบเชื้อสายมาจากพระยาเมือง (Raga) ของธานี ใช้นำหน้าชื่อของผู้ชายและผู้หญิง เข้าใจว่า คำ Ku นี้เป็นคำกร่อนมาจาก Engku (อ่านว่า เอ็งกู) ก็เป็นได้ หมายความว่า เป็นผู้สืบสายเจ้า

คำ Ku นี้ยังใช้เป็นคำบุรุษสรรพนามที่หนึ่งด้วย กร่อนมาจาก Aku แปลว่า ข้า ข้าเจ้า หรือ ผม และยังใช้เป็นคำขานรับอีกด้วย จะว่า Ku หรือ Aku ก็ได้ เทียบกับไทยได้แก่คำว่า ขอรับ ครับ

หรือ ผม (เป็นคำขานรับของไทยถิ่นใต้) และเพื่อยกย่องคู่สนทนาที่เป็นผู้ใหญ่ ใช้ว่า Mat aku กร่อนมาจาก Amat Aku ออกเสียงว่า มะตะกู หรือ คำเต็มว่า อะมะตะกู เทียบกับ ครับกระผม, กระผม

คำ Han (อ่านว่า ฮัน เสียงถิ่นตานีว่า แฮ) เป็นคำใช้ขานรับ ระหว่างชาวบ้านด้วยกัน โดยเฉพาะพวกผู้หญิง เทียบกับไทยใต้แก่คำ จ๊ะ จ่า ก๊ะ ซา หรือ เออ เข้าใจว่าคำนี้เป็นคำเพี้ยนของคำไทยว่า ฉัน ไทยชาวใต้ใช้เป็นคำขานรับ แต่เป็นเสียงยาวว่า “ชาน” บัดนี้ยังใช้กันตามท้องที่ ซึ่งลึกเข้าไปในบันป่า ตามในเมือง ตามย่านตลาดในอำเภอ ไม่นิยมใช้กันแล้ว แต่คนพื้นเมืองที่เป็นคนแก่คนแก่ ยังใช้กันอยู่บ้าง ส่วนชาวไทยอิสลามถิ่นตานียังคงใช้ “แฮ” กันอยู่

ชาวไทยอิสลามถิ่นตานี ถือเป็นมรรยาทอยู่อย่างหนึ่ง เมื่อพูดจาสนทนากับผู้ใหญ่ คนแก่คนแก่ ผู้น้อยมักกล่าวคำขานรับทุกที เมื่อผู้ใหญ่พูดจบวลี จบประโยค จะได้ยินผู้ผู้น้อยว่า กู กู กู เรือย ยะ เป็นการแสดงว่า ผู้ผู้น้อยสนใจฟังคำพูดของผู้ใหญ่ด้วยความเคารพ ไม่ใช่หนังหลับใน หากเป็นหญิงผู้น้อยก็จะว่า แฮ แฮ แฮ กันเรื่อยเช่นกัน

หมายเหตุ คำหลายที่ใช้อักษรโรมัน ตามระบบของทางการมาเลเซีย เมื่อ K เป็นตัวสะกดนั้น เพียงแต่ทำเสียงสระตัวนั้นสั้นลง (glottal check) ไม่ใช่เป็นเสียง

“แม็ก” เช่น budak อ่านว่า บุคะ ไม่ใช่บุคค คำ batek ว่า บาเตะ ไม่ใช่ บาเต็ก คำ tandok อ่านว่า ตาโนะ ไม่ใช่ ตันโลก อักษร d นั้นไม่ออกเสียง อ่านเสมือนเขียนว่า tanok - ตาโนะ หากเป็นคำอาหรับ หรือคำภาษายุโรป อ่านตามเสียงเดิม อาจเป็น “แม็ก” ได้

เมื่อ R เป็นตัวสะกด ไม่ใช่เป็น “แม็กน” คงอ่านตามเสียงสระนั้นๆ เพียงแต่มีการรวลันเล็กน้อย หากอ่านตามระบบอาหรับก็เป็นอย่างอื่น □

(ต่อจากหน้า 9)

หน่วยปราบปรามของมาเลเซีย ในชายแดนไทยภาคใต้

หลักฐานรายละเอียดจากเจ้าหน้าที่เพียงพอ แต่ขอมูลจากคำบอกเล่า ไม่ว่าจะเป็นผู้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซีย หรือเจ้าหน้าที่ของไทย ตลอดจนถึงชาวบ้านแถบนั้น ก็พอจะประมวลข้อคิดว่าการที่ตำรวจมาเลเซียเข้ามาพัวพันอยู่ในอาณาเขตของไทย โดยที่ทางฝั่งไทยไม่ได้เข้าไปอยู่ในดินแดน หรือชายแดนมาเลเซียเลย มีผลได้ผลเสียเล็กน้อยเพียงใด อย่างน้อยพอจะสรุปได้คือ ถ้าเป็นผลเสียก็หมายถึงเราใจดีเกินไปที่ปล่อยให้ชนต่างชาติเข้ามาบวมเปี่ยนในบ้านเรา แต่ถ้าเป็นผลดีก็ตรงที่ ต.ช.ด. ของเรายอมรับว่าทำให้การปราบปรามมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และได้อาศัยกำลังทางด้านอื่นได้อีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามปัญหาเรื่องหน่วยปราบปรามมาเลเซีย ที่เบตงจะยกเลิกหรือจะไหมต่อไปนั้น ก็ขอให้ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นระดับชาวบ้านหรือระดับชาติ โปรดพิจารณาให้ถ่องแท้ และรอบคอบว่า จะเป็นผลต่อประเทศชาติมากน้อยเพียงใดเป็นประการสำคัญ □